

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العلمين و الصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله
واصحابه اجمعين.

فرمان

عاليقدر امير المؤمنين

حفظه الله تعالى در مورد

فيصله های محاکم

شماره: (۵)

تاریخ: ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

- (يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجَلَاتِ الْمُحَاكِمِ إِذَا كَانَتْ قَدْ ضُيِّبَتْ سَالِمَةً مِنَ الْحَيْلَةِ وَالْفَسَادِ عَلَى الْوَجْهِ الَّذِي يُذَكِّرُ فِي كِتَابِ الْقَضَاءِ). يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجَلَاتِ الْمُحَاكِمِ الْمَسُوكَةِ بِصُورَةٍ سَالِمَةٍ مِنَ الْحَيْلَةِ وَالْفَسَادِ، وَبِتَغْيِيرِ آخَرَ أَيِّ مِنَ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ... أَمَّا إِذَا لَمْ تَكُنْ سِجَلَاتُ الْمُحَاكِمِ بَرِيئَةً مِنَ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ فَيُطَلَّبُ شُهُودٌ لِإثْبَاتِ مَضْمُونِهَا وَيَشْهَدُ الشُّهُودُ عَلَى مَضْمُونِ الإِعْلَامِ... [دررالحكام شرح مجلة الأحكام: ۴/۴۳۹ شرح المادّة (۱۷۳۸) مكتبه أميرحمزه كتب خانه.]

د محاکمو د فيصلو په هکله

د عاليقدر امير المؤمنين

حفظه الله تعالى

فرمان

کڼه: (۵)

نېټه: ۱۴۴۶/۲/۲۲ هـ.ق

- (يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجَلَاتِ الْمُحَاكِمِ إِذَا كَانَتْ قَدْ ضُيِّبَتْ سَالِمَةً مِنَ الْحَيْلَةِ وَالْفَسَادِ عَلَى الْوَجْهِ الَّذِي يُذَكِّرُ فِي كِتَابِ الْقَضَاءِ). يُعْمَلُ أَيْضًا بِسِجَلَاتِ الْمُحَاكِمِ الْمَسُوكَةِ بِصُورَةٍ سَالِمَةٍ مِنَ الْحَيْلَةِ وَالْفَسَادِ، وَبِتَغْيِيرِ آخَرَ أَيِّ مِنَ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ... أَمَّا إِذَا لَمْ تَكُنْ سِجَلَاتُ الْمُحَاكِمِ بَرِيئَةً مِنَ التَّزْوِيرِ وَالتَّصْنِيعِ فَيُطَلَّبُ شُهُودٌ لِإثْبَاتِ مَضْمُونِهَا وَيَشْهَدُ الشُّهُودُ عَلَى مَضْمُونِ الإِعْلَامِ... [دررالحكام شرح مجلة الأحكام: ۴/۴۳۹ شرح المادّة (۱۷۳۸) مكتبه أميرحمزه كتب خانه.]

- وذكر الصدر الإمام أستاذ الأئمة
 ظهيرالدين عن ابن سماعة عن محمد
 رحمه الله تعالى: ينبغي أن
 يحضر القاضي مجلس القضاء أبدا
 رجلين عدلين يسمعان إقرار من يقر
 ويشهدان على ذلك، لأنه عسى أن
 يقع التجاحد بين الخصمين، وقول
 القاضي بانفراده ليس بحجة، حتى
 ينضم إليه عدل آخر، فكثير من
 مشايخنا رحمهم الله تعالى على هذه
 الرواية في زماننا لما رأوا من فساد
 القضاة. [شرح المجلة للأتاسي ج ۴
 ص ۳۵۹- الجزء الخامس. المادة
 (۱۷۳۸). وكما في صنون القضاء و
 عنوان الإفتاء: ج ۱ ص ۱۸۹- حجية
 قول القاضي - مكتبه أميري
 كتب خانة.]

بر اساس مسائل فقهي فوق، در مورد
 فيصله های محاکم که خلاف قانون
 صادر شده باشد یا در حکم آن
 مخالفت قانون باشد و یا در وثیقه
 اقرار آن شبهه موجود باشد، مراتب
 ذیل را ابلاغ می نمایم:

- وذكر الصدر الإمام أستاذ الأئمة
 ظهيرالدين عن ابن سماعة عن
 محمد رحمه الله تعالى: ينبغي أن
 يحضر القاضي مجلس القضاء أبدا
 رجلين عدلين يسمعان إقرار من يقر
 ويشهدان على ذلك، لأنه عسى أن
 يقع التجاحد بين الخصمين، وقول
 القاضي بانفراده ليس بحجة، حتى
 ينضم إليه عدل آخر، فكثير من
 مشايخنا رحمهم الله تعالى على هذه
 الرواية في زماننا لما رأوا من فساد
 القضاة. [شرح المجلة للأتاسي ج ۴
 ص ۳۵۹- الجزء الخامس. المادة
 (۱۷۳۸). وكما في صنون القضاء و
 عنوان الإفتاء: ج ۱ ص ۱۸۹- حجية
 قول القاضي - مكتبه أميري
 كتب خانة.]

د پورتنیو فقهي مسئلو پراساس، د
 محکمو د هغو فیصلو په هکله چې د
 قانون پر خلاف صادرې شوې وي یا
 یې په حکم کې د قانون مخالفت وي
 او یا د اقرار په وثیقه کې یې شبهه
 موجوده وي، لاندې مراتب ابلاغوم:

لومړۍ ماده:

(۱) که کومه فیصله د محکمو لخوا صادره شوې وي او یاده فیصله له قانون سره مخالفه او دغه مخالفت له حکم پرته وي، تحتاني محاکمو ته دې د قانوني اصلاح په موخه احاله شي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې دې اړونده محکمه د خصمینو له حضور پرته، په حکم کې یاد اصلاحات اعمال کړي.

دوهمه ماده:

(۱) که کومه فیصله د محکمو لخوا صادره شوې وي او قانوني مخالفت په حکم کې وي او حکم پر اقرار باندي بناء وي او د اقرار په وثيقه کې شبهه موجوده نه وي، بلکې نقصان په حکم کې وي، تحتاني محاکمو ته دې د اصلاح په موخه احاله شي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې دې اړونده محکمه

ماده اول:

(۱) هرگاه فیصله ای از طرف محاکم صادر شده باشد و فیصله مذکور با قانون مخالف و این مخالفت بغیر از حکم باشد، به محاکم تحتانی به منظور اصلاح قانونی احاله شود.

(۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده، محکمه مربوط بدون حضور خصمین، اصلاحات مذکور را در حکم اعمال نماید.

ماده دوم:

(۱) هرگاه فیصله ای از طرف محاکم صادر شده باشد و مخالفت قانونی در حکم باشد و حکم بر اقرار بناء باشد و در وثیقه اقرار شبهه موجود نباشد، بلکه نقصان در حکم باشد، به محاکم تحتانی به منظور اصلاح احاله شود.

(۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده، محکمه مربوط فقط

رسمي جریده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۵)

(۱۴۰۳/۷/۲ - ۱۴۴۶/۳/۲۰)

در حضور خصمین، حکم را اصلاح نماید.

ماده سوم:

هرگاه در حالت مندرج فقره (۱) ماده دوم این فرمان، در وثیقه اقرار شبهه موجود بود، اقرار اعاده نمی گردد؛ بلکه آن قرار را بر مدعی علیه عرض نماید که درج وثیقه شده است، اگر مدعی علیه آن اقرار را تصدیق کرد، مطابق آن حکم صادر شود، و اگر آنرا انکار کرد، از مدعی جهت اثبات اقرار مندرج در وثیقه، شهود درج شده خواسته شود و حکم بر آن بناء شود.

ماده چهارم:

(۱) هرگاه فیصله ای از طرف محاکم صادر شده باشد و فیصله مذکور با قانون مخالف و این مخالفت بغیر از حکم باشد و نوبت اصلاح به محاکم فوقانی برسد، اصلاحات

فقط در خصمینو به حضور کی د حکم اصلاح و کړي.

دریمه ماده:

که در دې فرمان د دوهمې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې، د اقرار په وثیقه کې شبهه موجوده وه، اقرار دې نه اعاده کېږي؛ بلکه هغه اقرار دې پر مدعی علیه عرض کړي چې په وثیقه کې درج شوی دی، که مدعی علیه د هغه اقرار تصدیق وکړ، د هغه مطابق دې حکم صادر شي، او که یې انکار وکړ، د مدعي څخه دې په وثیقه کې د درج شوي اقرار د اثبات لپاره درج شوي شاهدان وغوښتل شي او حکم دې ورباندې بناء شي.

څلورمه ماده:

(۱) که کومه فیصله د محکمو لخوا صادره شوې وي او یاده فیصله له قانون سره مخالفه او دغه مخالفت له حکم پرته وي او د اصلاح نوبت فوقاني محاکمو ته ورسېږي، یاد

مذکور را بدون حضور خصمین اعمال نماید.

(۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده، هرگاه مخالفت قانونی در حکم بوده و حکم بر اقرار بناء باشد، و در وثیقه اقرار شبهه موجود نباشد، بلکه نقصان در حکم باشد، پس محاکم فوقانی فقط در حضور خصمین، حکم را اصلاح نمایند.

ماده پنجم:

هرگاه در حالت مندرج فقره (۱) ماده چهارم این فرمان در وثیقه اقرار شبهه موجود بود، از مدعی و مدعی علیه صورت الدعوی، دفع الدعوی و اقرار مجدد خواسته نشود؛ بلکه آن اقرار را بر مدعی علیه عرض نماید که در محاکم تحتانی آن را نموده است، اگر مدعی علیه آن اقرار را تصدیق کرد، مطابق آن حکم صادر شود، و اگر آن را انکار کرد، از

اصلاحات دې پرته له حضور د خصمینو وکړی.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې که قانوني مخالفت په حکم کې و، او حکم پر اقرار بناء وي، او د اقرار په وثیقه کې شبهه موجوده نه وه، بلکې نقصان په حکم کې وي، نو فوقاني محاکم دې، فقط د خصمینو په حضور کې د حکم اصلاح وکړي.

پنځمه ماده:

که د دې فرمان د څلورمې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې د اقرار په وثیقه کې شبهه موجوده وه، له مدعي او مدعی علیه څخه دې صورت الدعوی، دفع الدعوی او بیا اقرار نه غواړي؛ بلکې هغه اقرار دې پر مدعی علیه عرض کړي چې په تحتانی محاکمو کې یې کړی دی، که مدعی علیه د هغه اقرار تصدیق وکړ، د هغه مطابق دې حکم صادر شي، او که یې انکار وکړ، د مدعي

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۵۵)

(۱۴۰۳/۷/۲ - ۱۴۴۶/۳/۲۰)

مدعي جهت اثبات اقرار مندرج
در وثيقه، شهود درج شده
خواسته شود و حکم بر آن
بناء شود.

ماده ششم:

اين فرمان از تاريخ توشيح
نافذ و در جريده رسمي
نشر گردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده

خخه دي په وثيقه كي د درج شوي
اقرار د اثبات لپاره درج شوي
شاهدان وغوښتل شي او حکم دي
ورباندي بناء شي.

شپږمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې خخه
نافذ او په رسمي جريده كي دي
خپور شي.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!
امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث
مولوي هبة الله اخندزاده